

EASTTOWNI REJTÉLYEK

Anyai szív

KOVÁCS PATRIK

ÚGY TÚNHET, MINTHA NYOMOZÓTHRILLERKÉNT PÁLYÁZNA A NÉZŐ KEGYEIRE, MÉGIS INKÁBB BORONGÓS MELODRÁMÁBAN CSÚCSOSODIK KI AZ HBO ÚJ SIKERSZÉRIÁJA.

Több mint egy évig tartó uborkaszegzon után nem pusztán a filmszínházak nyitják újra kapuikat, de a sorozatszícna is életjeleket mutat. Mozgalmas idők elé néz az új impulzusokra kiéhezett közönség. Messze vagyunk még attól, hogy a koronavírus-krisis történelemmé kövesedjen, ám a kisképernyőre lassan már szivárogni kezdenek a magas presztízsű, ráadásul széles tömegeket megszólító produkciók. Az első fecske az HBO gondozásában készült *Easttowni rejtélyek* (*Mare of Easttown*), melynek szokásosan balszerencsés, félrevezető magyar címe epizodikus felépítésű „kisvárosi krimiszériát” sejtet, ám mindez nem is állhatna távolabb a valóságtól. A nagyjátékfilmes forgatókönyvíróként hírnevet szerzett Brad Ingelsby hétrészes minisorozata – melyet debütálása óta az ítések és a nézők egyöntetű, heves rajongása övez – ugyanis az éjfekete detektívthrillek és a szívfacsaró családi melodramák ütközőzónájában helyezkedik el. Ingelsby és a rendezői széklet elfoglaló Craig Zobel mázsás súlyt vesz a nyakába: azon áll vagy bukik minden, hogy sikerül-e gondosan összefésülniük a két merőben eltérő műfaji hagyományt, továbbá egészséges távolságot tartaniuk a giccses-kliséis fogalmazásmódtól.

Az *Easttowni rejtélyek* erősen karaktercentrikus mű: a tulajdonképpeni cselekmény szervesen nővi ki magát Mare Sheehan (Kate Winslet) múltjából, tetteiből és azok következményeiből. A szálkás modorú, elcsigázott arcú nyomozónő Pennsylvania álmos kisvárosában, a ködlepte Easttownban igyekszik összeilleszteni széttöredezett élete üvegcserepeit. Drogfüggő fia öngyilkossága taszította lejtőre, hogy aztán a tragédia a házasságát is romba

döntse. Végül csonka család szerveződött köré: cinikus anyja, Helen (Jean Smart) és megtört szívű kamaszlánya, Siobhan (Angourie Rice) segítségével próbál zavartalan körülményeket biztosítani unokájának, akit fia még a halála előtt nemzett. Ha mindez nem lenne elég, felbukkan a kissrác züllött múltú édesanyja is, hogy harcba szálljon gyermeke felügyeleti jogáért. A magánéleti kudarcai elől a munkájába menekülő Mare közben egyszerre két – talán egymással is összefüggő – bűnesetnek ás a mélyére: egy hónapokkal korábban eltűnt, valamint egy frissen meggyilkolt tinédzser ügyében folytat lázas nyomozást. Easttown méhkasként bolydul fel, amikor a detektív nő akcióba lendül: a belterjes közösség szőnyeg alá söpört titkainak, elfojtott frusztrációinak, mindennapos bűneinek hömpölygő árja lassan elmossa a békés utcácskákat.

Ingelsby már korábbi szkriptjeiben (*Éjszakai hajszá, Amerikai nő, A visszaút*) is kitüntetett szerepet szánt az amortizálódott családoknak, s főként a szülői gyász motívumának. Ebbe a sormintába illeszkedik az *Easttowni rejtélyek* is, csak hogy a forgatókönyvírónak most első ízben a sorozatformátum biztosította kereteken belül kellett mozognia. Szükségszerűen tágabba szabta a történetet és – saját elmondása szerint – akkurátusabban dolgozta ki a mellékfigurákat, mint nagyjátékfilmes megbízásai során. Mindez valóban elismerésre méltó, csak hogy a családi múltja – gyermeke halála – által traumatizált protagonista az amerikai mozimítosz egyik ősrégi tartozéka. Az elmúlt évtizedekben már olyannyira elhasználódott, hogy kivételesen nehéz feladat hitelesen újrafogalmazni. Az *Easttowni rejtélyek* esetében az a különös helyzet áll

elő, hogy míg Mare karaktere minden szempontból kifogástalannak mondható – kellően összetett, valóságos és minden emberi esendősége ellenére is azonosulásra készítő –, addig a hősnő körül sokasodó konfliktusok olykor mérhetetlenül túlírtak. Az egymást tetéző melodramai krízishelyzetek – legyen szó akár életközepi válságról, szétszakadt házasságról vagy a gyermekhalál hosszú ideje feldolgozatlan veszteségéről – halmozása egy idő után szinte már a történet valóságosságát ássa alá még akkor is, ha Ingelsby és Zobel példás következetességgel illeszti össze a magánéleti és a bűnügyi szál mozaikdarabkáit. Fontos azonban hangsúlyoznunk, hogy szükségszerűen csalódnunk fog, aki az HBO korábbi – minden létező tekintetben hibátlan – detektívszériájához, *A törvény nevében* (*True Detective*) címűhöz hasonlóan vigasztalan, fojtogató atmoszférájú nyomozóthrillerben reménykedik. Az *Easttowni rejtélyek* ugyanis az eredeti címhez híven egy hasadt lelki, súlyos terheket cipelő családanya portréja. Minden egyes lényegi cselekménymozzanat Mare figurája felé gravitál – az ő sorsát építi formálja –, ezért hát kézenfekvő, hogy a bűnügyi motívumok is tovább árnyalják ezernyi színben pompázó alakját.

A környezetrajz és a cselekmény egyes fordulatai révén Ingelsby a nyomozóthriller legnagyobb klasszikusait citálja. A jellegzetes kisvárosi közeg, valamint az azt benépesítő, egymással bizalmas viszonyt ápoló – sokszor gyanúsítottként is tétélezett – hősök sereg-szemléje egyaránt hajaz a *Twin Peaks* és a *Gyilkosság* (*The Killing*) világára – ez utóbbi széria bevallottan inspirálta is a forgatókönyvíró –, míg a detektívstori vonalvezetése, s különösképpen a titokzatos emberrabló leleplezésének nagyjelenete *A bárányok hallgatnak* hatásáról árulkodik. E reminiscenciák kellemesen borzongató élményben részesítik a műfaj szerelmeseit, ugyanakkor az *Easttowni rejtélyek*ben a bűnfelderítés lassú tempóban, akadozva halad. Mare az életkorából fakadó szelíd megfontoltsággal nyomoz, ráadásul a forgatókönyv is szórványosan adagolja a megoldást segítő információkat. A nézőt zsákcúba csaló – a gyanút egy-egy baljós mellékhősre terelő – „vörös herringek” azonban valósággal hemzsegek. Amikor már kezdenének önméltóvé laposodni, szerencsére elérkezik az

